

Remissvar

2023-12-29

Stockholm

fo.remissvar@regeringskansliet.se

fo.ssk@regeringskansliet.se (kopia)

En modell för svensk försörjningsberedskap (SOU 2023:50)

Diarienummer Fö2023/01478

Läkemedelsindustriföreningen (Lif) har genom remiss den 21 september 2023 beretts tillfälle att lämna synpunkter på rubricerad rapport.

Lif välkomnar att utredningen tydligt ger uttryck för att svensk försörjningsberedskap är helt beroende av privata företag. Näringslivet besitter en stor vilja, innovationskraft och förmåga att bidra till det svenska totalförsvaret vilket inkluderar en tryggad försörjningsberedskap. Lifs medlemsföretag är allt från mindre företag till stora multinationella företag med företrädesvis utländska ägare som verkar på en global marknad med hård konkurrens. Vanligtvis finns huvuddelen av företagets omsättning, kunder, partners, underleverantörer och anställda utomlands. Utöver detta är Lifs medlemsföretag oftast noterade på utländsk börs. Enligt gällande regelverk får företagen inte i fred, långsiktigt och medvetet särbehandla svenska staten eller annan kund/partner/aktör på ett sätt som inte överensstämmer med företagets ägares vilja och styrning. Det är med dessa förutsättningar som grund som totalförsvarsförmågan måste stärkas.

Utredningen har ett stort fokus på försörjningsberedskap utifrån perspektivet lagerhållning av varor och produkter. Lif önskar påtala att det även finns andra sätt att bygga långsiktig och hållbar beredskap. Det har Lif beskrivet utförligt utifrån hälso- och sjukvården perspektiv i remissvaret på delbetänkandet *En stärkt försörjningsberedskap för hälso- och sjukvården*, SOU 2021:19, diarienummer S2021/03085

www.lif.se/globalassets/pdf/remissvar-2021/remissvar-lif--kullgrens-delbetankande-varen-2021.pdf

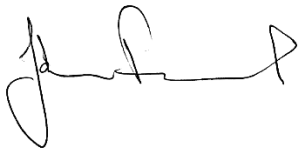
Remissvar

I det nu remitterade betänkandet beskrivs hur ansvarsfördelningen mellan stat och näringsliv ska se ut. Bland annat föreslås vilka delar av försörjningsberedskapen som staten ska finansiera och vad som ska finansieras av andra aktörer, från kommuner och regioner till företag. Lif invänder emot att utredningen tagit ställning för att företag i normalfallet själva ska finansiera alla sina lagstadgade skyldigheter att vidta beredskapsåtgärder. För vissa lagreglerade krav är det naturligt att det är ett ansvar som åligger företagen att finansiera. Detta gäller exempelvis företagets internt fokuserade arbete med riskbedömningar och kontinuitetsplanering. För andra lagstadgade krav anser Lif att det är skäligt att staten kompenserar det privata näringslivet för de insatser som görs för att bygga svensk beredskap. För läkemedelsföretagen gäller det särskilt ökade krav på lagerhållning på en marknad med reglerad prissättning.

Om läkemedelsföretagen blir ålagda att utöka den egna lagerhållningen av vissa läkemedel utan ekonomisk kompensation kan det i värsta fall leda till att företagen avstår ifrån att fortsätta att tillhandahålla vissa av de varorna från sortimentet på den svenska marknaden. Det riskerar då olyckligt nog att omfatta just de läkemedel som är nödvändiga att ha tillgång till under kris och krig. Ett globalt läkemedelsföretag kommer alltid att ta hänsyn till hela världsmarknaden vid dessa beslut. Det skulle vara svårt för den svenska delen av koncernen att motivera varför företaget ska acceptera extra kostnader för just den svenska beredskapen.

Lif vill ta detta tillfälle i akt att nämna att TLV (Tandvårds- och läkemedelsförmånsverket) redan har regeringens uppdrag att lämna förslag på hur läkemedelsföretag kan kompenseras för de ökade kostnader som en eventuell skyldighet att lagerhålla vissa läkemedel kommer att medföra. Genom detta uppdrag har regeringen visat förståelse för den risk som föreligger om företagen själva måste bära kostnaden.

Med vänlig hälsning

Johan Färnstrand
Generalsekreterare